

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding 2**
  - 1.1. Opdracht 2
  - 1.2. Casusbeschrijving 3
    - 1.2.1. *Fraudepatroon* 3
    - 1.2.2. *Schuldbekentenissen* 4
    - 1.2.3. *Het einde* 4

- 2. Fiscaal belang en risico's 5**
  - 2.1. Fiscaalrechtelijke aspecten Inleggers 5
    - 2.1.1. *Inleiding* 5
    - 2.1.2. *Waardering van een vordering in box 3* 5
    - 2.1.3. *Bekendheid bij de beleggers* 6
    - 2.1.4. *Waarderen van de vordering* 7
    - 2.1.5. *Overige situaties* 8
  - 2.2. Fiscaalrechtelijke aspecten Provisie rayonhoofden en inleggers 9
  - 2.3. Formeelrechtelijke aspecten 9
    - 2.3.1. *Informatieverplichtingen/omkering van de bewijslast* 9
    - 2.3.2. *Aanslagtermijnen* 11
    - 2.3.3. *Redelijk standpunt in geval van omkering van de bewijslast* 11
    - 2.3.4. *Boete-oplegging* 12
    - 2.3.5. *Sfeerovergang heffing-boete* 12
    - 2.3.6. *Sfeerovergang heffing-strafrecht* 12
    - 2.3.7. *Vaststellingsovereenkomst* 13

- 3. Stappenplan 14**
  - 3.1. Van grof naar fijn 14
    - 3.1.1. *Aanwezige contra-informatie* 15
    - 3.1.2. *Overige contra-informatie* 15
    - 3.1.3. *De vragenbrief* 15
    - 3.1.4. *Nader selectie en classificatie* 16
    - 3.1.5. *Tijdsplanning* 16
  - 3.2. Fiscaal organisatorische aspecten 16
    - 3.2.1. *Landelijk niveau* 16
    - 3.2.2. *Regionaal niveau* 16

- 4. Ondersteuning 18**
  - 4.1. Vragen 18
  - 4.2. Accesapplicatie 18
  - 4.3. Communicatie 18

1. Inleiding

1.1. Opdracht

In het kader van een strafrechtelijk onderzoek door de FIOD/ECD naar vermoedelijke strafbare gedragingen door R. van den Berg is komen vast te staan dat een groot aantal belastingplichtigen betrokken is geweest bij, dan wel gedupeerd is door deze gedragingen. Op 15 juni 2005 is B in staat van faillissement verklaard. Inmiddels is B veroordeeld.

De zaak B heeft veel landelijke publiciteit gekregen. Zowel op radio/tv als in de landelijke pers is breeduit aandacht besteed aan deze oplichtingszaak. De Officier van Justitie heeft toestemming verleend om de gegevens uit het strafrechtelijk onderzoek te gebruiken voor fiscale doeleinden. Thans staat vast dat hierbij X personen, verdeeld over diverse regio's zijn betrokken.

Inmiddels is een projectgroep geformeerd die de landelijke actie onder de projectnaam "Gouden Bergen" coördineert. De projectgroep heeft dit draaiboek geschreven om de regiocoördinatoren en behandelaars te ondersteunen bij de behandeling van de aangiftes van de in de actie betrokken belastingplichtigen.

1.2. Casusbeschrijving

1.2.1. Fraudepatroon

Hoge rendementen

Bij deze activiteiten werd B gesteund door X "rayonhoofden", die gezamenlijk X inleggers hebben aangebracht. De leningovereenkomsten varieerden in looptijd van één maand tot één jaar. De overeenkomsten hielden in dat B het geleende geld zou beleggen. B garandeerde de inleggers hoge rendementen, die konden worden behaald binnen een korte looptijd. Hij gaf aan dat hij het geld waarover hij de beschikking kreeg, gebruikte voor beleggingen in onder andere effecten, valuta en grondprojecten in Tsjechië. Op de geldleningen werden rentes betaald, variërend van 36% per jaar tot meer dan 100% per jaar.

Gelden niet belegd

B werd er van verdacht dat hij de aan hem toevertrouwde gelden (nagenoeg) niet heeft belegd maar op een andere wijze heeft besteed. Uit het strafrechtelijk onderzoek dat de Belastingdienst/FIOD-ECD heeft uitgevoerd blijkt dat er nauwelijks gelden zijn belegd. De ingelegde bedragen zijn hoofdzakelijk besteed aan het uitbetalen van andere inleggers (hoofdsom en gegarandeerde rendementen). In de periode van januari 2002 tot het tweede kwartaal 2005 is er in ieder geval voor € 79.029.234 uitbetaald.

Einde van het sprookje

Tegen de inleggers is altijd gezegd dat hun ingelegde geld (risicovol) tegen hoge rendementen werd belegd. Iedereen had veel vertrouwen in B, met name omdat hij jarenlang de gegarandeerde rendementen nakwam. Door de garantie van hoge rendementen, verlengden een groot aantal inleggers hun leningen. Op deze manier hoefde B geen liquide middelen vrij te maken. Tot

januari 2005 kwamen er nieuwe inleggers bij. Begin 2005 kon B zijn verplichtingen niet meer nakomen. De hele zaak stortte vervolgens als een kaartenhuis in elkaar, waarbij met name de laatste inleggers gedupeerd achter bleven. Op 15 juni 2005 is B in staat van faillissement verklaard. Bij de curator hebben zich inmiddels 1450 gedupeerde beleggers (hoofdzakelijk natuurlijke personen) gemeld die voor circa € 127.000.000 aan vorderingen hebben ingediend.

Het totaal aantal inleggers ligt rond de X Een aantal inleggers heeft zich echter niet bij de curator gemeld. De Officier van Justitie heeft toestemming verleend om de gegevens uit het strafrechtelijk onderzoek te gebruiken voor fiscale doeleinden.

1.2.2. Schuldbekentenissen

Voor een lening aan B werden schuldbekentenissen opgemaakt. Deze schuldbekentenissen werden opgemaakt door B of de tussenpersonen. De schuldbekentenissen werden door B persoonlijk ondertekend waarna ze ter beschikking werden gesteld aan de inleggers.

1.2.3. Het einde

...is er een onderzoek begonnen naar de activiteiten van B door de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Als gevolg van dit onderzoek stagneerde de aanwas van nieuwe inleggers (lees: nieuw geld) waardoor er een acuut tekort aan liquide middelen ontstond bij B. De AFM heeft B in februari 2005 verboden verder te handelen. B heeft door middel van een brief aan de schuldeisers te kennen gegeven dat er problemen waren ontstaan door het genoemde onderzoek, maar dat deze problemen door hem zouden worden opgelost.

Doordat er geen "nieuw" geld meer binnenkwam om uitbetalingen te doen terzake van de aflopende contracten, zijn een hoop inleggers als gedupeerde achtergebleven. Op 5 april 2005 is het faillissement van B aangevraagd. Op 15 juni 2005 is het faillissement van B uitgesproken.

Op 14 augustus 2006 is B door de rechtbank in Amsterdam tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld. De veroordeling betrof oplichting, bedrieglijke bankbreuk, valsheid in geschriften, overtreding van de Wet toezicht kredietwezen en witwassen.

2. Fiscaal belang en risico's

2.1. Fiscaalrechtelijke aspecten Inleggers

2.1.1. Inleiding

Doordat er hoge rendementen werden gegarandeerd door B en de rendementen ook werden uitgekeerd, verlangden een groot aantal inleggers hun leningen. De oude lening en het rendement werden omgezet in een nieuwe lening. Op deze wijze hoefde B geen liquide middelen vrij te maken. Er werd voor de verlenging een nieuwe schuldbekentenis opgemaakt met afspraken over de looptijd en het (gegarandeerde) rendement, welke schuldbekentenis door B werd ondertekend.

In een aantal gevallen, vanaf begin 2003, is in de schuldbekentenis opgenomen dat het geleende geld specifiek zou worden belegd in (grondsaneringsprojecten in) Tsjechië. Bij deelname aan deze specifieke projecten zouden de inleggers hogere rendementen ontvangen dan gebruikelijk.

Tot januari 2005 kwamen er nieuwe inleggers bij. Dit werd bevorderd door de zogenaamde rayonhoofden die nieuwe klanten aanbrachten. Doordat B zijn afspraken inzake de gegarandeerde rendementen na kwam, vond er veel mond tot mond reclame plaats door de inleggers zelf. Tot maart 2005 heeft B steeds de hoofdsom en de toegezegde rendementen uitbetaald.

B stelde steeds nieuwe gegarandeerde lucratieve rendementen in het vooruitzicht. Hierdoor werd er door een aantal inleggers veel moeite gedaan om geld vrij te maken om te kunnen inleggen bij B. In een aantal gevallen hebben mensen bijvoorbeeld extra hypotheke op hun woning afgesloten of op andere wijze veel moeite gedaan om geld vrij te krijgen dat gebruikt kon worden om een nieuwe lening bij B af te sluiten.

2.1.2. Waardering van een vordering in box 3

Bezittingen (...) worden in aanmerking genomen voor de waarde in het economische verkeer (artikel 5.19, eerste lid, Wet IB 2001). Uit de parlementaire behandeling van de rendementsgrondslag blijkt dat de wetgever voor ogen heeft gehad het begrip bezitting niet structureel anders te interpreteren dan voor de vermogensbelasting het geval was. De voor de vermogensbelasting gewezen jurisprudentie behoudt dus haar belang.

Evenals voor het beantwoorden van de vraag welke bestanddelen tot het vermogen behoren, is ook voor de waardering de toestand op de peildatum doorslaggevend (Hoge Raad 17 mei 1950, B. 8821). Alle gegevens welke op de waarde invloed kunnen hebben dienen bij de waardering betrokken te worden; ook feiten die na het waarderingstijdstip plaatsvinden, maar die licht kunnen werpen op de toestand, zoals die op de peildatum bestond (Hoge Raad 20 maart 1957, BNB 1957/152, Hoge Raad 12 mei 1954, BNB 1954/208 en Hoge Raad 26 mei 1954, BNB 1954/239). Op een aldus correct uitgevoerde waardering wordt niet teruggekomen, ook niet wanneer de

feiten zich anders blijken te ontwikkelen dan op de peildatum verwacht werd.

Wanneer men bij het verzorgen van de aangifte weet dat het goed dat men waardeert een paar dagen na de peildatum door een brand ernstig beschadigd is, moet men toch de volle waarde aangeven: de brand was immers niet voorzienbaar. Heeft men echter een vordering op iemand die reeds op de peildatum met betalingsmoeilijkheden kampt, dan mag het feit dat in januari bleek dat deze relatie nooit zou kunnen betalen, meegewogen worden. De betalingsmoeilijkheden als zodanig bestonden als feit op de peildatum reeds; slechts ten aanzien van de mate waarin dat feit meespeelt bij de waardering is een beter beeld ontstaan.

In BNB 1968/137 werd door het hof geoordeeld dat weliswaar met feiten na de peildatum rekening moet worden gehouden, doch dat als zodanige feiten slechts meetellen de gegevens die binnen brede kring bekend zijn, en niet de gegevens waarvan het bestaan slechts aan enkele personen is voorbehouden.

De waarde in het economische verkeer moet worden gemeten naar een objectieve maatstaf.

2.1.3. Bekendheid bij de beleggers

Op 31 december 2004 heeft een grote groep beleggers bij B een vordering lopen, die in ieder geval bestaat uit het ingelegde bedrag, maar waar ook het toegezegde rendement toe kan behoren. Wordt hierbij de hiervoor aangehaalde regelgeving en jurisprudentie toegepast, dan geldt allereerst het volgende. Bij de waardering op de betreffende peildatum kan rekening worden gehouden met het later bekend worden van het feit dat B niet meer aan zijn verplichtingen kon voldoen. Er moet dan worden onderzocht op welk moment en in welke mate de liquiditeits- en solvabiliteitspositie van B zodanig is gewijzigd dat hij op 31 december 2004 niet of niet geheel aan de terugbetalingsverplichtingen kan voldoen.

Indien wordt aangenomen dat B op 31 december 2004 niet of niet geheel meer in staat was om aan zijn terugbetalingsverplichtingen te voldoen, dan is de volgende vraag van belang: was dit bij de beleggers bekend en kon dit bekend zijn op de peildatum. Het is bekend dat B tot maart 2005 aan zijn verplichtingen tot het uitbetalen van de inleg en de rendementen heeft voldaan. En ook bekend is dat tot maart 2005 mensen zijn blijven inleggen bij B. Objectief gezien is er dan geen aanleiding om een lagere waarde dan de nominale waarde te hanteren.

De toestand op de peildatum is zoals gezegd beslissend. En voor de waardering op dat moment is het niet van belang of B feitelijk uitvoering heeft gegeven aan de overeenkomst met de beleggers. Ook is niet van belang dat B de aan hem ter beschikking gestelde gelden heeft laten 'verdwijnen'. Ook al is er geen sprake geweest van een 'echte' belegging, moet de vordering op dezelfde wijze gewaardeerd worden.

Uitspraak Rechtbank Leeuwarden

Op 16 mei 2006 heeft de rechtbank te Leeuwarden een uitspraak gedaan in de zaak van mevrouw X, een inlegger bij B. De uitspraak betreft de aanslag inkomstenbelasting 2004.

Mevrouw X heeft een vordering op B van € 75.000. In haar aangifte inkomstenbelasting over 2004 geeft zij dit bedrag per 1 januari en 31 december aan als bezitting in box 3. Vervolgens komt zij in bezwaar en wil zij de vordering per 31 december 2004 op nihil waarderen. Mevrouw X voert als reden aan dat het directeurschap van B bij I te J bij haar het vertrouwen had gewekt dat B betrouwbaar en deskundig was op het gebied van de valutahandel. Eerst in de krant van 6 april 2005 heeft zij kennis genomen van het ontslag van B per 8 april 2005. Volgens de curator was er sprake van een piramide-constructie, waardoor haar vordering waardeloos bleek te zijn.

Volgens de rechtbank dient de waardering van de vordering per 31 december 2004 naar objectieve maatstaven en naar de werkelijke toestand op die datum te geschieden. De bewijslast of de waarde lager was dan de nominale waarde rust op belanghebbende. Op 31 december 2004 zijn er volgens de rechtbank geen omstandigheden aanwezig op grond waarvan derden op de hoogte hadden kunnen zijn van mogelijke fraude van B, dan wel dat derden aan zijn kredietwaardigheid konden twijfelen. Dat in april 2005 in de media bekend werd dat B werd verdacht van miljoenenfraude en dat hij op 15 juni 2005 failliet is verklaard, doet daar niets aan af.

De rechtbank gaat er dan ook vanuit dat potentiële gegadigden op 31 december 2004 geen enkele aanleiding hadden om de volwaardigheid van de vordering in twijfel te trekken. Belanghebbende heeft naar het oordeel van de rechtbank geen feiten en omstandigheden gesteld en aannemelijk gemaakt die nopen tot een andersluidend oordeel. Belanghebbende mag de vordering op B op 31 december 2004 niet lager waarderen dan de nominale waarde.

2.1.4. Waarderen van de vordering

Voor de waardering op 31 december 2004 kunnen een aantal situaties worden onderscheiden.

1. De looptijd van een inleg is nog niet voorbij en in 2005 heeft de belegger geen uitkering van de inleg of het te verwachten rendement ontvangen. Deze vordering wordt gewaardeerd op de nominale waarde van de inleg. Aan het toegezegde rendement wordt geen waarde toegekend.
2. Als onder 1 maar een onderdeel van de inleg is het bedrag dat eerder is belegd plus het daarop ontvangen rendement. Het totale bedrag van de vordering, inclusief het herbelegde rendement, wordt gewaardeerd op de nominale waarde.
3. De looptijd van een inleg is nog niet voorbij op de peildatum, en de belegger heeft in 2005 inleg en toegezegd rendement ontvangen. Deze vordering is dus volwaardig gebleken. In bijzondere gevallen zou dit tot een hogere waardering kunnen leiden dan nominaal. Beoordeling van het contract, looptijd en toegezegd rendement is hierbij van belang.

Waarde per 31 december 2005

Vanaf maart 2005 is zeker dat de waarde van de inleg en het te verwachten rendement geheel verloren is gegaan. Vanaf dat moment kan de vordering

van de inleg en het rendement op nihil worden gewaardeerd. Een en ander afgezien van eventuele mogelijkheden om bijvoorbeeld bij een faillissement later toch een deel van de inleg terug te ontvangen.

2.1.5. Overige situaties

Verhoogde hypotheek	<p>Naast de waardering van de vorderingen in box 3 kunnen er nog andere fiscaal-technische aspecten spelen bij inleggers: de ingelegde gelden kunnen afkomstig zijn uit een nieuwe hypotheek of een verhoging van een bestaande hypotheek. Het fiscale belang heeft dan betrekking op de aftrekbare kosten zoals de hypotheekrente.</p>
Onbekende herkomst inleg	<p>het ingelegde geld kan afkomstig zijn van onbekende en/of buitenlandse bankrekeningen. Het fiscale belang ziet dan op een verhoging van het resultaat uit sparen en beleggen over voorgaande jaren.</p>
Inleg met zwart geld	<p>het ingelegde geld kan afkomstig zijn van 'zwart' genoten inkomsten of uit verzwegen vermogensbronnen. Het fiscale belang ziet dan op een verhoging van het inkomen in box 1 of box 3.</p>
Verlies uit onderneming	<p>Verliezen in de privé sfeer kunnen verschoven zijn naar de winstsfeer. Het fiscale belang heeft dan betrekking op de verlaging van het resultaat uit de onderneming. Gelet op de voorgespiegelde hoge rendementen zal zeer waarschijnlijk de inleg in eerste instantie bedoeld zijn als privébelegging in box 3. Een gewenste progressieve belastingheffing in box 1 over de hoge rendementen lijkt niet waarschijnlijk. Nu achteraf geconstateerd wordt dat de belegging een onverwacht verlies oplevert, wil men mogelijk iets anders doen voorkomen.</p>
Vermogensetikettering	<p>Een standpunt dat de inleg bij B altijd verplicht privévermogen zou zijn, is niet juist. Voor de vermogensetikettering moet worden aangesloten bij de theorie en jurisprudentie van overtollige liquide middelen. Duurzaam overtollige liquiditeiten, die geen enkele functie meer vervullen in de onderneming, zijn verplicht privévermogen. Tijdelijk overtollige liquiditeiten kunnen tot het ondernemingsvermogen worden gerekend als deze zodanig zijn belegd dat deze weer tijdig beschikbaar kunnen zijn. Met de voorgespiegelde hoge rendementen moet redelijkerwijs worden aangenomen dat het om zeer risicovolle beleggingen zou gaan. Het tijdig beschikbaar kunnen zijn van de gelden lijkt dan niet aannemelijk. Het beleggen in zeer risicovolle beleggingen zal bijna altijd niet passen binnen het kader van de normale bedrijfsuitoefening. .</p>
Belegging via een vennootschap	<p>Een vennootschap drijft haar onderneming met haar gehele vermogen hieraan valt in tegenstelling tot de hierboven geschetste situatie bij de IB-onderneming nauwelijks te tornen.</p> <p>Net als bij de IB-onderneming kan ook bij de vennootschap getracht worden verliezen in de privé- sfeer te verschuiven naar de vennootschap (zie het kopje 'Verlies uit onderneming'). . .</p>

2.2. Fiscaalrechtelijke aspecten Provisie rayonhoofden en inleggers

Dit onderwerp raakt een zodanig beperkt aantal personen dat de projectgroep ervoor gekozen heeft de regio's waar behandeling nodig is

apart te informeren. Dit betreft dan zowel de personen die het betreft als de fiscale aspecten die daarbij een rol spelen.

2.3. Formeelrechtelijke aspecten

2.3.1. Informatieverplichtingen/omkering van de bewijslast

De informatie die we in het project Gouden Bergen willen verzamelen valt in de tijd in twee fasen uiteen. De eerste fase beschreven in hoofdstuk 3 stap 3 t/m 6 werd centraal uitgevoerd door twee teams in de regio's Utrecht-Gooi en Noord. Deze eerste fase bestond uit het versturen van een standaardvragenbrief aan alle bij ons bekende beleggers. De tweede fase betreft de individuele behandeling van centraal geselecteerde dossiers en vindt in de regio's plaats.

De standaardvragenbrief is gericht op de vaststelling van de feiten. In artikel 47, lid 1 AWR is een verplichting opgenomen voor belastingplichtigen om informatie te verstrekken, indien de inspecteur daarom verzoekt. De inspecteur kan deze bevoegdheid echter slechts uitoefenen indien de gevraagde informatie van belang *kan* zijn voor de belastingheffing van een geïdentificeerde belastingplichtige.

De identificatie heeft plaatsgevonden aan de hand van de zogenaamde curatorenlijst die door de curator beschikbaar is gesteld. Op deze lijst komen ook reguliere crediteuren voor. Deze lijst is gematched met de zgn. bankrekeningenlijst, een lijst met bankrekeningen van B. Hieruit is een lijst van vermoedelijke inleggers voortgekomen.

Ten slotte is er een administratie aangetroffen bij een medewerker van B de zgn. W-lijst. Deze lijst is vergeleken met de posten die uit de eerdere match waren gekomen en zodoende is het definitieve werkbestand ontstaan.

Deze identificatie is voldoende om een verzoek om informatie op grond van artikel 47, lid 1 AWR op te baseren. De geïdentificeerde belastingplichtige is verplicht om:

- desgevraagd aan de inspecteur gegevens en inlichtingen, die betrekking hebben op de ingelegde gelden, te verstrekken;
- desgevraagd aan de inspecteur boeken, bescheiden en andere gegevensdragers die betrekking hebben op de ingelegde gelden, beschikbaar te stellen.

Op grond van artikel 49 AWR moet deze informatie duidelijk, stellig en zonder voorbehoud worden verstrekt. De wijze waarop de informatie moet worden verstrekt – mondeling, schriftelijk of op andere wijze – en de termijn waarbinnen dat moet gebeuren zijn ter keuze van de inspecteur. Deze keuzevrijheid wordt uiteraard ingeperkt door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (ABBB).

De belastingplichtige verleent geen medewerking

Indien een belastingplichtige de gevraagde informatie niet, of niet op de voorgeschreven wijze, wil verstrekken voldoet hij niet aan de verplichtingen van artikel 47, lid 1 en/of artikel 49 AWR. In artikel 25, lid 6, letter b en artikel 27e, letter b AWR is bepaald dat in dat geval omkering van de bewijslast van toepassing is. De belastingplichtige moet dan in een latere procedure overtuigend aantonen dat, en in hoeverre, de opgelegde (navorderings)aanlagen onjuist zijn. Belastingplichtige moet hierop worden

gewezen en moet de mogelijkheid worden geboden om, binnen een redelijke termijn, alsnog aan zijn informatieverplichtingen te voldoen (peremptoir stellen). Wordt de informatie binnen die termijn echter nog niet aangeleverd, dan moeten (navorderings-) aanslagen worden opgelegd op basis van schattingen, zie ook paragraaf 3.1.3. Deze schattingen moeten op grond van de ABBB zo nauwkeurig mogelijk geschieden en moeten ook gemotiveerd kunnen worden.

Deze procedure is gevolgd en heeft op 17 januari 2007 geleid tot een lijst met 45 personen die zijn aangeschreven maar nog geen vragenbrief hebben teruggestuurd. Zie voor verdere behandeling paragraaf 3.1.3.

De belastingplichtige ontkent inlegger bij B te zijn geweest

Indien een geïdentificeerde belastingplichtige ontkent inlegger te zijn geweest bij B, is in eerste aanleg wél voldaan aan de informatieverplichting. Het is dan aan de Belastingdienst om aannemelijk te maken dat de afgelegde verklaring onjuist en/of onvolledig is. Vaak kan dat reeds aannemelijk worden gemaakt aan de hand van de identificatie. In veel gevallen is er namelijk sprake van een unieke combinatie van naamsgegevens, waaraan uitsluitend de benaderde belastingplichtige kan worden gekoppeld. .... Indien aannemelijk is dat de ontkenning van de belastingplichtige niet berust op waarheid, dan heeft hij/zij ook niet aan voldaan de informatieverplichtingen van artikel 47, lid 1 AWR. De verstrekte gegevens en inlichtingen zijn dan namelijk onjuist en/of onvolledig. Ook in dat geval is omkering van de bewijslast van toepassing, zoals hiervoor reeds omschreven.

Medewerking bij verplichting tot beschikbaarstelling gegevensdragers

Ten aanzien van het beschikbaar stellen van boeken, bescheiden en andere gegevensdragers dient nog het volgende te worden opgemerkt. Mogelijk zal worden verklaard dat de gevraagde stukken niet (meer) in het bezit zijn van belastingplichtige. Wanneer het gaat om stukken, die op eenvoudige wijze elders kunnen worden verkregen, dan kan van belastingplichtige worden verlangd dat hij/zij daarvoor zorg draagt. Indien een belastingplichtige de gevraagde stukken niet wil opvragen bij de bank, dan heeft hij niet voldaan aan de verplichting van artikel 47, lid 1, letter b AWR. Let wel: de bewaartermijn van 7 jaren, zoals die voor administratieplichtigen is vastgelegd in artikel 52, lid 4 AWR, is hierbij niet van toepassing.

2.3.2. Aanslagtermijnen

Primitieve aanslagregeling

De bevoegdheid tot het vaststellen van een (primitieve) aanslag vervalt door verloop van 3 jaren na het tijdstip, waarop de belastingschuld is ontstaan (artikel 11, lid 3 AWR). Voor de inkomstenbelasting ligt dat tijdstip op het einde van een kalenderjaar (artikel 11, lid 4 AWR). Deze termijn wordt verlengd met de periode, waarvoor uitstel tot het doen van aangifte is verleend. Correcties in de jaren, die binnen deze driejaarstermijn vallen, moeten worden aangebracht in de nog op te leggen (primitieve) aanslag.

Indien een belastingplichtige niet beschreven is (geweest) moeten aan hem/haar eerst aangiftebiljetten worden uitgereikt, tenzij de hiervoor genoemde termijn dreigt te verstrijken. Indien een primitieve aanslag wordt opgelegd zónder dat er een aangiftebiljet is uitgereikt, dan kan niet worden

gesteld dat de vereiste aangifte niet is gedaan. Tevens kan er géén boete worden opgelegd op grond van artikel 67a en artikel 67d AWR, wanneer een belastingplichtige niet is uitgenodigd om aangifte te doen.

Navordering

Is er al wel een (primitieve) aanslag opgelegd, of is de 3-jaarstermijn waarbinnen een primitieve aanslag kan worden opgelegd verstreken, dan moet de onjuiste heffing worden gecorrigeerd door middel van een navorderingsaanslag.

In deze casus staat niets navordering in de weg er is een nieuw feit aanwezig.

De bevoegdheid tot het vaststellen van een navorderingsaanslag vervalt door verloop van 5 jaren na het tijdstip, waarop de belastingschuld is ontstaan (artikel 16, lid 3 AWR).

Indien voor het doen van aangifte uitstel is verleend, wordt de navorderingstermijn met de duur van dit uitstel verlengd. Verlenging van de navorderingstermijn kan ook plaatsvinden wanneer ten onrechte of tot een te hoog bedrag terugwaartse verliesverrekening heeft plaatsgevonden.

2.3.3. Redelijk standpunt in geval van omkering van de bewijslast

In de gevallen waarin een belastingplichtige blijft weigeren om de vereiste medewerking te verlenen aan het heffingsonderzoek (ontstaan van het vermogen), dient de correctie op een redelijke en te motiveren wijze te worden geschat. Er is dan namelijk niet voldaan aan de informatieverplichtingen. De rechten van de Belastingdienst dienen daarbij zo goed mogelijk te worden veiliggesteld.

2.3.4. Boete-oplegging

In zijn algemeenheid wordt de hoogte van een op te leggen boete individueel bepaald, met inachtneming en na weging van eventuele strafverzwarende en strafverminderende omstandigheden. Als strafverzwarende omstandigheden zijn in paragraaf 43 van het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst 1998 (BBBB) genoemd recidive, listigheid, valsheid, samenspanning, alsmede persoonlijke omstandigheden van belanghebbende en de wijze waarop, dan wel de omstandigheden waaronder, het beboetbare feit zich heeft voorgedaan.

Als strafverminderende omstandigheden worden in paragraaf 44 en 45 BBBB genoemd de financiële omstandigheden van belanghebbende, een wanverhouding tussen de ernst van het feit en de op te leggen boete, dan wel omstandigheden die buiten de directe invloedssfeer van belanghebbende liggen en tot het beboetbare feit hebben geleid.

Onduidelijk is nog in hoeverre de belastingplichtigen die hebben ingelegd een succesvol avas-verweer kunnen voeren, dan wel of er (steeds) sprake is van een pleitbaar standpunt. Het is daarom vooralsnog van belang en verplicht alvorens een boete op te leggen (i.c. vóór verzending van de kennisgeving ex art. 67k AWR) contact op te nemen met de projectleiding.

2.3.5. Sfeerovergang heffing-boete

Het onderzoek is in beginsel uitsluitend gericht op de verkrijging van informatie, die van belang kan zijn voor de belastingheffing. Wanneer de gevraagde informatie is verkregen kan het heffingsonderzoek worden

afgesloten. Vervolgens moet worden besloten of er een boete moet worden opgelegd (zie echter hetgeen onder 2.3.4 is vermeld omtrent de verplichte afstemming met de projectleiding!). Daarvoor kan het nodig zijn om eerst nog een boete-onderzoek in te stellen. Hanteer daarbij de volgende richtlijnen:

Richtlijnen sfeerovergang heffing-boete

In de identificatie- en onderzoeksfase gelden de volgende richtlijnen:

- stel geen vragen welke uitsluitend gericht zijn op het onderzoeken van de mate van schuld bij belanghebbende. Dus niet vragen naar de redenen (de zogenaamde "waarom" vragen);
- ga tijdens het onderzoek niet in op eventuele boeteaspecten. Het eerste moment om daarover een standpunt in te nemen is de kennisgeving c.q. de vaststellingsovereenkomst.

Op deze wijze krijg je geen problemen met de cautieplicht van artikel 671 AWR. Je zult dan niet de cautie hoeven te geven.

2.3.6. Sfeerovergang heffing-strafrecht

Wanneer in het kader van de actie Gouden Bergen reeds een administratiefrechtelijk klantbehandelingstraject is aangevangen, wordt slechts een strafrechtelijk onderzoek opgestart indien voldaan wordt aan de ATV-richtlijn. Aanmelding dient te geschieden via de BFC'er en daarna zal het traject volgen via het regulier SO/TPO.

2.3.7. Vaststellingsovereenkomst

Wanneer met een belastingplichtige afspraken worden gemaakt over de na te vorderen belasting, dan dienen die afspraken te worden vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de kaders voor vaststellingsovereenkomsten, zoals die zijn vastgelegd in het Besluit van 1 december 1997, nr. AFZ97/2412U.

In principe moet voor elk jaar een afzonderlijke (navorderings)aanslag worden opgelegd. Vaak stuit dit op praktische bezwaren voor zowel inspecteur als de belastingplichtige. De vaststellingsovereenkomst biedt in dat geval een praktische oplossing.

Bij een vaststellingsovereenkomst binden partijen, ter beëindiging of ter voorkoming van onzekerheid of geschil omtrent hetgeen tussen hen rechtens geldt, zich jegens elkaar aan een vaststelling daarvan, bestemd ook te gelden voor zover zij van de tevoren bestaande rechtstoestand mocht afwijken (artikel 7:900 BW).

Het is dus uitdrukkelijk niet de bedoeling een vaststellingsovereenkomst te gebruiken om een zaak 'af te dealen'. Uitgangspunt is altijd de per jaar berekende grondslag inclusief boete en heffingsrente. Deze jaren gesaldeerd geeft de grondslag voor de inhoud van de overeenkomst. De materieel verschuldigde bedragen worden vervolgens geformaliseerd in één enkele aanslag.

3. Stappenplan

3.1. Van grof naar fijn

Het toezicht wordt uitgevoerd in de vorm van een toezichtspyramide. Hierbij zal de projectgroep op landelijk niveau binnen de totale doelgroep een aantal verdelingsslagen uitvoeren die uiteindelijk leiden tot intensief toezicht binnen een groep risicovolle posten op regionaal niveau. Op deze manier wordt de regionale capaciteit beperkt tot die posten die er werkelijk toe doen.

Stap 1.

De eerste slag die is gemaakt was het zo volledig mogelijk maken van het bestand van de bij de actie betrokken belastingplichtigen. In deze slag heeft tevens de softëring van belastingplichtige plaatsgevonden.

Stap 2.

Verdeling van de aanwezige contra-informatie heeft plaatsgevonden met de informatie uit onze geautomatiseerde systemen (IBS/ABS, RIS, FRR).

Stap 3.

Er is een standaardvragenbrief verzonden en een achtervang is ingericht.

Stap 4.

Het opslaan, veredelen en beoordelen van de ontvangen informatie uit de vragenbrieven met behulp van een speciaal voor de actie ontwikkelde applicatie heeft plaatsgevonden.

Stap 5.

Op basis van de totale informatiepositie is de doelgroep ingedeeld in significante categoriën.

Stap 6.

De groep belastingplichtigen waarmee op basis van onze gegevens niets aan de hand is heeft snel uitsluitel gekregen en wordt waar mogelijk gefaciliteerd (o.m. standpunt afwaardering vordering in Box 3 ultimo 2005).

Stap 7.

De groep belastingplichtigen die op basis van onze gegevens in aanmerking komt voor intensief toezicht wordt met een behandelingsinstructie aangeboden aan de bevoegde regio.

De stappen 1 tot en met 6 zijn landelijk gecoördineerd uitgevoerd. Dit is geregeld door twee zogenaamde belteams te vormen in de regio Noord en in Utrecht-Gooi. De reden hiervoor is dat het grootste aantal belastingplichtige in deze regio's vallen. De opdracht van de belteams was opvang van telefoontjes na het uitsturen van de vragenbrief, de verwerking van de vragenbrief in de speciaal voor de actie vervaardigde applicatie en een eerste selectie van de posten. Het land is verdeeld over de beide teams, in Noord werden de brieven uitgestuurd en terugontvangen voor de eigen regio en voor de regio's Oost, Randmeren, Rivierenland en Holland-

Noord. In Utrecht-Gooi werden de brieven uitgestuurd en terugontvangen voor de rest van het land.

Stap 7 vindt regionaal plaats.

3.1.1. Aanwezige contra-informatie

Op dit moment zijn de volgende gegevens aanwezig:

De curatorlijst.

De "W" administratie.

Overzichten bankrekeningen.

Informatie FIOD/ECD.

Processen-verbaal

Getuigenverklaringen

Bankgegevens

Briefwisselingen gedupeerden

Op basis van deze gegevens is de doelgroep gekwantificeerd en gesofiëerd.

3.1.2. Overige contra-informatie

De gesofiëerde personen zijn aangeboden aan het B/CA afdeling SOB om nadere informatie uit onze systemen op te vragen.

De volgende systemen zijn uitgevraagd: BVR, FRR en IBS/ABS.

In eerste instantie richtte de query zich op 2004. De queryresultaten zijn inmiddels ontvangen en getest. Na de testfase is de query uitgebreid met de gegevens uit oudere jaren ten aanzien van de hypotheekverhogingen.

3.1.3. De vragenbrief

Middels een standaardvragenbrief is nadere informatie opgevraagd bij de belastingplichtigen. In de eerste ronde die eind november 2006 is verstuurd zijn ruim X brieven verstuurd. Deze zijn half december 2006 gevolgd door X eerste rappelbrieven en eind december 2006 door X 'laatste' rappelbrieven. Momenteel is het respons percentage ongeveer 90%.

In een tweede ronde zijn half januari 2007 nog eens X vragenbrieven verstuurd. De gang van zaken met betrekking tot terugontvangst en rappelen zal overeenkomstig ronde 1 zijn.

De terugontvangen vragenbrieven zullen tijdens de landelijke kick-off op 25 januari 2007 aan de regio's worden meegegeven omdat deze geschreven informatie kan bevatten.

Omdat met de brief naast informatieverzameling ook het aspect handhavingscommunicatie wordt beoogd, is deze beoordeeld door de projectgroep Rechtshandhavingscommunicatie.

....

Het hele pakket van de posten die niet hebben gereageerd zal worden aangehouden om in een latere fase, in één keer voorzien van een behandelinstructie, aan de regio's te worden overgedragen.

3.1.4. Nader selectie en classificatie

Op basis van bovenstaande informatie is de doelgroep nader ingedeeld in significante categorieën. Deze groepen zijn; rayonhoofd/speciale inlegger, onbekende herkomst, verliezen naar de winstsfeer, hypotheekverhoging,

winstgenieter, waardering box 3. Deze zijn in de applicatie op een duidelijke manier herkenbaar.

De meest in het oog springende groep is de 'waardering box 3' ongeveer 75% van het bestand wordt op basis hiervan doorgeselecteerd voor de regio's. Deze groep zal door de regio nog wel nader onderzocht moeten worden op de herkomst van de ingelegde gelden.

Indien bij de behandeling in de applicatie onbekende inleggers naar voren komen kunnen deze door middel van een signaal naar de projectgroep alsnog opgevoerd worden en een vragenbrief krijgen.

De doelgroep die op basis van de beschikbare gegevens geen nader onderzoek verdient, heeft middels een standaardbrief uitsluitel gekregen. Deze standaardbrief is overigens dusdanig geredigeerd dat hieraan geen opgewekt vertrouwen kan worden ontleend, indien alsnog zou blijken dat intensief toezicht nodig is. De terugontvangen vragenbrieven van deze posten zullen apart aan de regio's worden overgedragen zodat de behandeling, de opheffing van Taak 84 in IBS en archivering van de vragenbrief op gestructureerde wijze kan plaatsvinden.

Vragenbrieven waarvan in de regio tot de beslissing wordt gekomen dat geen verdere behandeling nodig is moet worden afgerond met een slotbrief. Deze kan met behulp van de applicatie verstuurd worden.

3.1.5. Tijdsplanning

De actie is landelijk gestart met het uitzenden van de vragenbrieven eind november 2006. De overdracht van de actie naar de regio's zal op 25 januari 2007 plaatsvinden tijdens de Kick-off in Utrecht. De afronding van de actie inclusief resultaatverantwoording is voorzien voor de zomer van 2007.

3.2. Fiscaal organisatorische aspecten

3.2.1. Landelijk niveau

Op landelijk/projectteam-niveau zijn de stappen 1 t/m 6 uit paragraaf 3.1 uitgevoerd. Dit heeft er toe geleid dat {tekst is verwijderd vanwege art. 10, lid 2, letter d Wob} posten zijn afgerond en men daar door middel van een slotbrief een mededeling over heeft gekregen.

3.2.2. Regionaal niveau

Na de kick-off moeten de regio's aanvangen met de behandeling van de posten die niet op landelijk niveau zijn afgerond omdat een juiste verwerking heeft plaatsgevonden in de aangifte of omdat er geconcludeerd is dat er geen belang is voor behandeling.

De regiocoördinator heeft als taak de werkverdeling over de regio te organiseren daarnaast is hij/zij degene die de contacten met de projectgroep onderhoud. Daarnaast is het de taak van de regiocoördinator de kwaliteit en de voortgang van de werkzaamheden te bewaken. De aanpak door de regio moet geschaard worden onder de 'individuele klantbehandeling' het project biedt ondersteuning middels de beschikbare applicatie, hierin is opgenomen informatie uit de vragenbrief, contra-informatie (IBS/ABS, curator, W-lijst en bankgegevens) en

standaardbrieven. Daarnaast bevat de applicatie informatie over de selectie van het belteam en eventuele notities. Er is een behandelproces voor de klantbehandelaar opgenomen inclusief een tekstvoorstel voor een afwijkingsbrief box 3, een standaard uitspraak op bezwaar inzake waardering box 3 en een scherm voor resultaatverantwoording.

4. Ondersteuning

4.1. Vragen

- Op organisatorisch vlak kunnen gesteld worden aan de projectleider.
- Over onduidelijkheden in de verwerking van de vragenbrieven in de applicatie of notities kunnen gesteld worden aan X Kijk hierbij onder wiens naam de vragenbrief is uitgestuurd.
- Op fiscaal- en formeelrechtelijk vlak kunnen vragen via de projectleider aan de projectgroep worden voorgelegd die het regionale niveau ontstijgen en landelijk van belang kunnen zijn.
- Vragen op het vlak van het strafrechtelijk onderzoek dienen tevens via X aan de projectgroep gesteld te worden. X is contactpersoon namens de belastingdienst voor de curator.

4.2. Accesapplicatie

Zie hetgeen hierover is opgemerkt onder 3.2.2

Vragen van technisch aard of het gebied autorisaties kunnen gesteld worden aan X

4.3. Communicatie

Externe communicatie loopt ten alle tijden via de projectleiding dus neem vooraf contact op bij vragen van de pers. Dit geldt ook bij benadering door adviseurs/advocaten die **groepen** inleggers vertegenwoordigen.